Gemeente Oegstgeest

Jaarstukken 2021

4.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

1. Inleiding

We zijn beheerder, inrichter en voor een groot deel ook eigenaar van de openbare ruimte in Oegstgeest. Bij de inrichting en het beheer van de openbare ruimte ontstaan kapitaalgoederen zoals wegen, riolering, water, kunstwerken, groen, gebouwen en verlichting. Naast beheerder en producent van kapitaalgoederen zijn wij er ook gebruiker van. Bij het verstrekken van uitkeringen, het bieden van zorg en het bijhouden van persoonsgegevens, maken we gebruik van kapitaalgoederen zoals het gemeentehuis en de gemeentewerf.

Kortom, kapitaalgoederen zijn enerzijds het onderwerp van onze taken en anderzijds een middel om deze te realiseren. De kwaliteit en het onderhoud van de kapitaalgoederen is mede bepalend voor het voorzieningenniveau in Oegstgeest. Daarmee is het dus ook sterk van invloed op de beeldvorming, beleving en tevredenheid van inwoners. De kosten van kapitaalgoederen zijn een substantieel deel van de gemeentelijke begroting. Door planmatig onderhoud stellen we (grote) investeringen voor vervanging zo lang mogelijk uit.

2. Beleidskader

Op 24 september 2015 heeft de gemeenteraad het beeldkwaliteitsplan vastgesteld. Dit beeldkwaliteitsplan vormt de standaard voor het onderhoud van de openbare ruimte. Uitvoering hiervan moet leiden tot een bestendige situatie waarin we deze kapitaalgoederen onderhouden volgens vastgestelde functionaliteit, en kwaliteitsniveau(s) waarbij we de totale kosten optimaliseren. Vanaf 2016 onderhouden we de openbare ruimte op CROW-beeldkwaliteit-niveau B (zie Begrippenlijst), met uitzondering van bosplantsoenen, hagen en beschoeiingen. Deze zullen we onderhouden op CROW beeldkwaliteit-niveau C. Voor het gemeentelijk vastgoed geldt dat we het onderhoud sober en doelmatig uitvoeren (conform meerjarenonderhoudsplan gemeentehuis 2019) .

In 2021 zijn de beheerplannen geactualiseerd en in een integraal Meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) opgenomen. Dit MJOP is (nog) niet vastgesteld. Wel is ingestemd met een aantal projecten waarvoor middelen beschikbaar zijn gesteld. Oudenhof fase 1, Rijnsburgerweg/Rhijnzichtweg, Geversstraat, busverbinding Poelgeest.

Verdere behandeling door de raad staat gepland in 2022. In het onderstaande schema staan de beheerplannen vermeld.

De plannen bevatten per kapitaalgoed:

- De werkzaamheden die we moeten doen in het kader van de instandhouding van het kapitaalgoed.
- Het besloten onderhoudsniveau uit het beeldkwaliteitsplan.
- De grootte van het areaal.
- De kosten voor de instandhouding van het kapitaalgoed, zoals klein en groot onderhoud.
- Vervangingskosten.

3. Meerjarenonderhoudsplan (MJOP)

Om te komen tot een MJOP is het noodzakelijk de basis op orde te hebben. Dit betekent dat de benodigde en wettelijk verplichte inspecties voor de verschillende vakdisciplines (groen, civiele kunstwerken, verhardingen, spelen, riolering) zijn uitgevoerd.

In mei 2021 zijn de beheerplannen aan de raad gepresenteerd. Uit de inventarisaties en inspecties komt naar voren dat er sprake is van achterstallig onderhoud. Alle onderhoudsopgaven zijn vertaald op de kaart van Oegstgeest. Dit heeft geleid tot circa 40 locaties waar urgent onderhoud nodig is. Per locatie is integraal afgestemd welk onderhoud die specifieke locatie vraagt. Daaruit komt naar voren of het als een mono- of multidisciplinair project opgepakt gaat worden.

In het najaar van 2021 bleek dat toekenning van de benodigde middelen niet mogelijk was zonder hiervoor ook naar het financiële beleid van de gemeente te kijken. Hierdoor is de besluitvorming van het MJOP niet in de begrotingsbehandeling 2022-2025 opgenomen.

In deze periode zijn de projecten steeds tegen het licht gehouden voor wat betreft noodzakelijkheid en urgentie. Nogmaals bleek dat alle projecten noodzakelijk zijn. In de urgentie is een onderscheid gemaakt en zijn de projecten in 3 fases verdeeld.

Aangegeven is dat in fase A de meest urgente projecten zijn opgenomen. Het benodigde bedrag voor deze fase bedraagt circa € 26,5 mln. Op 27 januari 2022 heeft de raad ingestemd met een aantal projecten en hiervoor middelen beschikbaar gesteld. Dit betreft Oudenhof fase 1, Rijnsburgerweg/Rhijnzichtweg, Geversstraat en busverbinding Poelgeest.

Overzicht beheerplannen

Omschrijving beheerplan	Frequentie actualisatie areaal/ planning	Eerstvolgende actualisatie
Programma 1 Natuur en landschap		
E. Speelplaatsen (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2027
F. Water/baggeren (2015)	Jaarlijks/1x per 10 jaar	2025
G. Groenvoorzieningen (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2027
Programma 2 Verkeer en infrastructuur		
A. Rationeel wegbeheer (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2027
B. Openbare verlichting (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2027
C. Civiele kunstwerken (bruggen en dergelijke) (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2027
D. Verkeersregelinstallaties	Geen beheerplan, wel visuele schouw uitgevoerd	
H. Integraal Waterketen plan 26 sept 2019	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2024
Programma 3 Wonen en economie		
I. Overig vastgoed (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2022
Programma 4 Sociale infrastructuur		
G. Sportvelden (2021)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2027
I. Sporthal (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2022
I. Zwembad (2013)	jaarlijks/1 x per 3 jaar	Beheer uitbesteed aan externe partij
I. Kleedaccommodaties sport (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2022
I. Gymnastieklokalen (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2022
I. Multifunctionele accommodaties (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2022
J. Beeldende kunstwerken (2019)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2025
Programma 5 Bestuur		
Geen beheerplannen		
Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting		
I. Huisvesting gemeentehuis (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2022
I. Huisvesting gemeentewerf (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2022
I. Brandweerkazerne	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	Verkoop bij leegstand
I. Carp-gebouw (2018)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2021

A. Wegen

Wat hebben we ervoor gedaan?
In 2021 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Diverse locaties klein- en calamiteiten onderhoud van de elementenverharding / (wortel)schades/ diverse asfaltschades (waaronder de vorst-/winterschade) hersteld.
- Diverse locaties het gedeeltelijk groot onderhoud van de elementen- en asfaltverharding vanuit het programma 2019-2022 uitgevoerd.
- In de gehele gemeente voerden we het dagelijks onderhoud uit zoals vegen en onkruid bestrijding.
- Diverse herstelwerkzaamheden aan de wegmarkering (belijningen en figuratie) uitgevoerd.

B. Openbare verlichting
Wat hebben we ervoor gedaan?
In 2021 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Diverse beschadigde lichtmasten en armaturen zijn vervangen.
- Diverse regulier en klein onderhoud uitgevoerd.
- 238 stuks SOX armaturen vervangen voor LED-armaturen.
- 55 stuks lichtmasten vervangen in Oranjepark.
- 2 stuks lichtmasten bijgeplaatst nabij J.H. Oortbrug.
- Verlichting in bos Rhijngeest vervangen.
- Verlichting Oude Rhijnhofweg vervangen.
- TF-schakelaars vervangen door Astro klokken in schakelkasten.

C. Civieltechnische kunstwerken
Wat hebben we ervoor gedaan?
In 2021 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Vervangen betonnen Van Cuyklaanbrug (BB018).
- Houten brugdek vervangen Martinus Houttuynhof (HB037).
- Houten brugdek vervangen Broekweg (HB031).
- Voorbereiding vervanging brug Bos van Wijckerslooth (HB004) .
- Voorbereiding vervanging brug + vlonder Boerhaaveplein (HB039).
- Voorbereiding restauratie Kwaakbrug inclusief subsidieaanvraag bij Provincie (BB023).
- Voorbereiding vervanging Leebrug (BB013).
- Voorbereiding vervanging Duikerbrug / Sluisbrug (DB001) inclusief scenario analyses K&L.
- Voorbereiding groot onderhoud H. Heukelsbrug, huidige brug naar Poelgeest (BB020).
- Onderzoeken aan Eysingabrug, ontsluiting A44 viaducten, gunning nieuwe Poelgeestbrug.
- Aanbesteding en gunning onderhoudscontract 150 bruggen voor periode 2021-2024.

D. Verkeersregelinstallaties
Wat hebben we ervoor gedaan?
In 2021 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Diverse regulier en klein onderhoud uitgevoerd.
- De verkeersregelinstallatie (tijdelijk) verwijderd bij de Abtspoelweg/Leebrug in verband met werkzaamheden aan de Warmonderhekbrug (gemeente Teylingen) Deze VRI wordt na afronden van deze werkzaamheden vernieuwd.

E. Speelplaatsen
Wat hebben we ervoor gedaan?
In 2021 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- In de Irislaan is de Jeu de Boulesbaan vernieuwd.
- Op basis van het beheerplan speelplaatsen is er doorlopend geïnspecteerd op de veiligheid en zijn diverse reparatiewerkzaamheden uitgevoerd.
- Gemeentebreed is er groot onderhoud gepleegd aan valondergronden.
- Aan de Irislaan is een spiraalglijbaan vervangen.
- Optimalisatie dagelijks beheer, de daaruit voortvloeiende acties worden gerealiseerd in 2022.

F. Water
Wat hebben we ervoor gedaan?
In 2021 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Het dagelijks en groot onderhoud vond plaats op basis van het beheerplan Water en de keur (verordening) van het Hoogheemraadschap van Rijnland. Na vertraging door mogelijke aanwezigheid van PFAS in de baggerspecie zijn voorbereidende werkzaamheden in 2021 uitgevoerd, de uitvoering vindt plaats in 2022.

- Nabij de Annie M.G. Schmidtlaan is beschoeiing vervangen, het talud krijgt in het voorjaar van 2022 een bloemrijke invulling.

G. Groen
Wat hebben we ervoor gedaan?
In 2021 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Het plantsoen aan de Louise de Colignylaan is gerenoveerd.
- Gemeentebreed zijn snoeiwerkzaamheden aan bomen uitgevoerd.
- In de Berlicumstraat is het geluidscherm vergroend.
- In het Oranjepark zijn bij renovatiewerkzaamheden bomen aangeplant.
- In de groene zone nabij het Oegstgeesterkanaal zijn ter bevordering van de biodiversiteit bloembollen gepoot.
- Voor het plantsoen aan de Reviuslaan is een groenontwerp opgesteld, uitvoering 2022.
- Voor het Vijverparkje aan de Koninginnelaan is ontwerp opgesteld ter bevordering van de biodiversiteit, uitvoering 2022.

H. Riolering
Wat hebben we ervoor gedaan?
Vanuit het budget 'Vervangen riolering' hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- In het park de Geesten is een stuk van de riolering vervangen en een deel gerelined onder de tuin van een bestaande woning.
- De afrondende werkzaamheden Oranjepark na het afkoppelen van het regenwater zijn nagenoeg gereed. Waaronder het herstraten, planten van de nieuwe bomen voor 99% en er is nieuwe straatverlichting aangebracht.
- Voor de gemalen in Poelgeest en Nieuw Rhijngeest zijn nieuwe pompen besteld (in Poelgeest reeds geïnstalleerd). De afvoercapaciteit in Poelgeest is nu significant verbeterd waardoor het risico van onderlopende souterrains sterk is verminderd. De pompen zijn ook van een hoger segment waardoor storingen minder snel optreden als gevolg van doekjes in het rioolstelsel. Dit is nu al terug te zien in de cijfers van de beheersorganisatie die nauwelijks meer in Poelgeest opgeroepen wordt.
- Het Basisrioleringsplan (BRP) is weer opgepakt en in een afrondende fase gekomen. In de loop van 2022 zal het BRP worden voorgelegd voor bestuurlijke vaststelling. Het bijhorende maatregelenpakket zal zoveel als mogelijk worden opgenomen in het nieuwe IWKP 2024.

Voor het beheer van de riolering voeren we jaarlijks de volgende werkzaamheden uit:

- Reinigen van alle kolken in de gemeente Oegstgeest.
- Onderhoud van de rioolgemalen.
- Onderhoud van het grondwatermeetnet.
- Reinigen van de pompputten.
- Reinigen en inspecteren van riolering.

Voor de samenwerking in de afvalwaterketen nemen we ook deel aan het cluster Leidse regio bestaande uit de gemeenten: Leiden, Leiderdorp, Voorschoten, Zoeterwoude met ondersteuning van Dunea en het Hoogheemraadschap van Rijnland.

I. Accommodaties
Wat hebben we ervoor gedaan?
In 2021 zijn onder meer de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Zonnepanelen op gemeentewerf aangebracht.
- Buitenschilderwerk van het monumentale gedeelte van het gemeentehuis uitgevoerd.
- Markiezen, zonwering, aan de buitenzijde van het gemeentehuis vervangen.
- Inbraakalarminstallatie in het gemeentehuis vervangen.
- Buitenschilderwerk van brede school Het Dok is uitgevoerd (en diverse gymzalen) .
- Groot onderhoud aan de Oudenhofmolen is uitgevoerd (loopt door in 2022).

J. Beeldende kunstwerken in de openbare ruimte

Wat hebben we ervoor gedaan?

- Dagelijks onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het meerjarenonderhoudsplan ‘Beeldende kunstwerken’.
- Planmatig onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het meerjarenonderhoudsplan ‘Beeldende kunstwerken’. Het oorlogsmonument in het Bos van Wijckerslooth is gereinigd en geschilderd.
- Er is voor het Waterrad door een ander adviesbureau een second opinion over het veilig maken en de resterende risico’s van het kunstwerk uitgewerkt en diverse gesprekken met de kunstenaar gevoerd. De verdere uitwering loopt door in 2022.

Overzicht met kerncijfers[1]

Oppervlakteverhardingen:	1.113.930 m2
waarvan elementen	780.838 m2
waarvan asfalt	267.284 m2
waarvan onverhard/beton	530 m2
waarvan overig	26.005 m2
waarvan nieuw (nog niet gedefinieerd)	39.273 m2
Openbare verlichting, aantal masten	Circa 4.000 st
Verkeersregelinstallaties	10 st
Riolering: aantal aansluitingen	Circa 10.000 st
Riolering: lengte riolering	117 km
Riolering: aantal gemalen	53 st
Groen: aantal bomen	13.360 st
Groen: oppervlakte bodembedekkers	11.051 m2
Groen: oppervlakte opgaande heesters	43.118 m2
Groen: oppervlakte rozen	5.360 m2
Groen: oppervlakte vaste planten	6.407 m2
Groen: gras/berm	600.995 m2
waarvan gras/berm	170.484 m2
waarvan bloemrijk gras	15.883 m2
waarvan gazon	296.186 m2
waarvan hondenuitlaatgebied	1.765 m2
waarvan natuurlijke oever	6.876 m2
waarvan oever	142 m2
waarvan rietvegetatie	26.060 m2
waarvan weide	80.771 m2
waarvan wadi	2.658 m2
waarvan overig	170 m2
Groen: oppervlakte haag	45.786 m2
Groen: oppervlakte bos	110.541 m2
Groen: oppervlakte bosplantsoen	207.584 m2
Oppervlaktewater	336.838 m2
Oppervlaktewater sloten	125.625 m2
Speelplaatsen: aantal	63 st
Speeltoestellen: aantal	285 st
Gebouwd gemeentelijk vastgoed	34 st

1) Deze kerncijfers zijn afkomstig van de diverse beheerplannen/meerjarenonderhoudsplannen. Bij elke actualisatie van een beheerplan actualiseren we ook dit overzicht.

Financieel overzicht

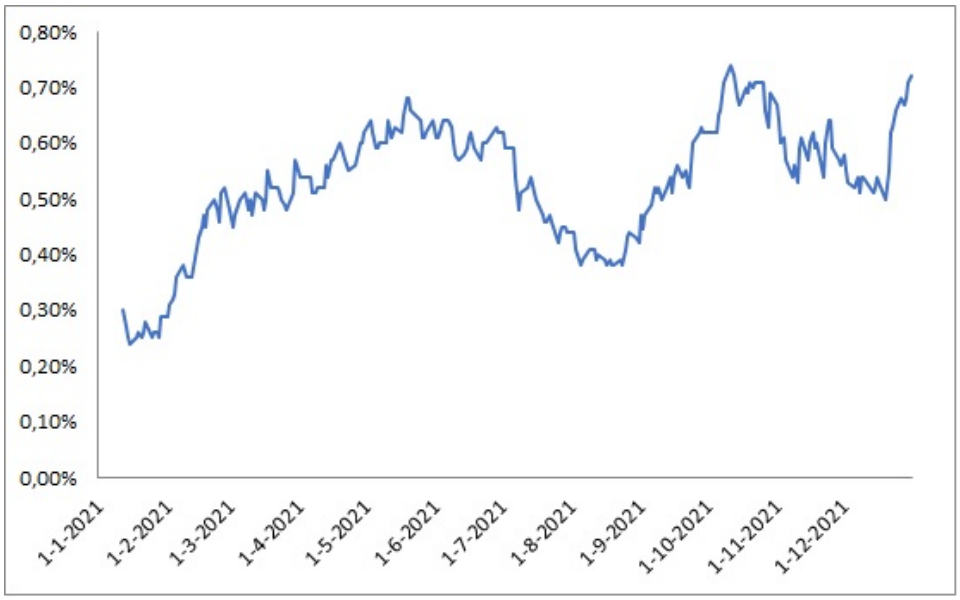
Jaarrekening 2021		Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021	Verschil
A. Wegen programma 2	Kapitaallasten	273	273	0
	Jaarlijks onderhoud	429	353	-76
	Groot onderhoud / storting voorziening	1.999	1.999	0
	Subtotaal	**2.702**	**2.626**	**-76**
B. Openbare verlichting programma 2	Kapitaallasten	29	29	0
	Jaarlijks onderhoud	148	137	-10
	Groot onderhoud / storting voorziening	0	0	0
	Subtotaal	**176**	**166**	**-10**
C. Civieltechnische kunstwerken programma 2	Kapitaallasten	34	34	0
	Jaarlijks onderhoud	100	143	43
	Groot onderhoud / storting voorziening	248	97	-151
	Subtotaal	**382**	**275**	**-107**
D. Verkeersregelinstallaties programma 2	Kapitaallasten	47	47	0
	Jaarlijks onderhoud	63	48	-15
	Groot onderhoud / storting voorziening	0	0	0
	Subtotaal	**110**	**95**	**-15**
E. Speelplaatsen programma 1	Kapitaallasten	21	21	0
	Jaarlijks onderhoud	94	47	-47
	Groot onderhoud / storting voorziening	0	0	0
	Subtotaal	**115**	**68**	**-47**
F. Waterwegen programma 1	Kapitaallasten	0	0	0
	Jaarlijks onderhoud	153	142	-11
	Groot onderhoud / storting voorziening	131	131	0
	Subtotaal	**284**	**273**	**-11**
G. Groen incl. sportvelden programma 1 & 4	Kapitaallasten	254	254	0
	Jaarlijks onderhoud	764	603	-161
	Groot onderhoud / storting voorziening	786	786	0
	Subtotaal	**1.804**	**1.643**	**-161**
H. Riolering programma 2	Kapitaallasten	918	918	0
	Jaarlijks onderhoud	361	190	-170
	Groot onderhoud / storting voorziening	0	0	0
	Subtotaal	**1.279**	**1.109**	**-170**
I. Accommodaties programma diverse	Kapitaallasten	2.120	2.120	0
	Jaarlijks onderhoud	206	225	18
	Groot onderhoud / storting voorziening	796	658	-139
	Subtotaal	**3.123**	**3.002**	**-120**
J. Kunstwerken programma 4	Kapitaallasten	0	0	0
	Jaarlijks onderhoud	3	5	2
	Groot onderhoud / storting voorziening	18	18	0
	Subtotaal	**21**	**22**	**2**
Totaal		**9.995**	**9.279**	

4.2.4 Financiering

Inleiding
In de paragraaf financiering lichten we de ontwikkelingen en beleidskeuzes toe voor 2021 in een onderdeel "algemene ontwikkelingen" en een onderdeel "ontwikkelingen gemeente Oegstgeest". Onder de "algemene ontwikkelingen" komen de renteontwikkelingen en eventuele ontwikkelingen van de wet- en regelgeving aan de orde. De "ontwikkelingen gemeente Oegstgeest" richten zich specifiek op de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en de financiering van de gemeente Oegstgeest.

Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen
De gemiddelde kapitaalmarktrente (= langlopende financiering) voor rentevaste en lineaire leningen met een looptijd van twintig jaar is over 2021 uitgekomen op 0,52%. In 2020 was de gemiddelde rente 0,41%. De rente laat in de eerste maanden van 2021 een stijging zien, een rentedaling gedurende de zomer en opnieuw een rentestijging in de herfst.

De rente op de geldmarkt (= kortlopende financiering) wordt voornamelijk bepaald door het rentebeleid van de Europese Centrale Bank (ECB). De ECB gebruikt de rentestand om te sturen op de inflatie. Het belangrijkste tarief van de ECB is de herfinancieringsrente. De herfinancieringsrente is in 2021 niet aangepast (0%). De depositorente die de ECB hanteert is voor de geldmarkt de ondergrens. De depositorente is in 2021 niet aangepast (-0,5%), met als gevolg lage rentetarieven op (kas)geldleningen met een korte looptijd.

Kader en ontwikkelingen gemeente Oegstgeest

Beleidskaders treasury
In de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) staan de kaders voor een verantwoorde en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (zie Begrippenlijst) van decentrale overheden. De kaders voor Oegstgeest staan in onze financiële verordening 2020 en de uitvoeringsregels Financiën 2017.